

طراحی و نقاشی با مازیک

زهرا مقیمان - کارشناس ارشد نقاشی

مدرس مراکز تربیت معلم تهران

طرح از مازیک سیاه برای ایجاد تیره‌گی‌ها. خاکستری برای درجات حد وسط و از سفیدی کاغذ برای نورها و فضاهای روشن بهره گرفته است.

مازیک یکی از ابزارهای طراحی و نقاشی است. امروزه انواع مازیک‌ها با انواع مارک‌ها، در بازار یافت می‌شوند. اغلب آن‌ها دارای دو سر هستند؛ یکی گرد برای گذاشتن خطوط باریک و دیگری تخت برای گذاشتن خطوط و یا سطوح پهن‌تر.

برای کار با مازیک، بهتر است بسته‌ی انتخاب شود که جاذب نباشد و دارای بافت ریز باشد. گرچه روی ورق‌های طراحی که بافت یکدست و نرم دارند هم می‌توان با مازیک طراحی کرد، با وجود این به نظر می‌رسد، ورق یا مقوای گلاسه یا نیمه‌گلاسه، یکی از بسته‌های مناسب برای طراحی و نقاشی با مازیک است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

طراحی با مازیک

تمام رنگ‌های موجود در یک بسته‌ی مازیک، به غیر از رنگ زرد، برای طراحی مناسب هستند. با استفاده از مازیک می‌توان به طراحی‌های هاشوری، یا موضوعات طبیعت، طبیعت بی‌جان، چهره و بدن انسان و حیوان دست زد. با انتخاب دو رنگ مناسب می‌توانیم جذابیت بیشتری به طراحی‌هایمان بدهیم.

شاید بهتر باشد، جفت رنگ‌هایی مانند سیاه و خاکستری، سورمه‌ای و آبی روشن، سبز تیره و سبز روشن، بنفش و نارنجی... در کنار یکدیگر قرار گیرند. یک طراحی زیبا از طبیعت را تصور کنید که در آن،

کردن آن‌ها به کار می‌زود. به همین دلیل، با سه رنگ اصلی و سفید، رنگ‌های بی‌شماری ساخته می‌شوند. از آنجا که ترکیب رنگ‌ها در نقاشی با مازیک، خیلی آزادانه صورت نمی‌گیرد، بهتر است تعداد رنگ‌های بیشتری در اختیار داشته باشیم.

اگر با یک ابزار نقاشی، به گونه‌ای کار کنیم که امکان تکرار و کمی صورت حاصله، با ابزار دیگری میسر نباشد، در آن صورت می‌توان ادعا کرد که تمام ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد و سیلمانی را که با آن نقاشی کردیم، شناخته‌ایم و از آن بهره برده‌ایم برای مثال، درک و دریافت امکانات ویژه‌ی «آرنگ» و به کار گیری آن، نقاشی‌هایی را موجب خواهد شد که امکان تکرارشان با وسایل دیگر ممکن نخواهد بود.

از ویژگی‌های نقاشی با مازیک، امکان بهره گیری از خطهای قاطع و صریح است. به همین دلیل، بیشتر اوقات نقاشی با این وسیله شباته‌هایی به طراحی پیدا خواهد کرد و همزمان نقطه و خطوط پهن و باریک و سطح، می‌توانند در نقاشی موجود باشند.

اگرچه از خصوصیات بارز یک نقاشی «مازیکی»، استفاده از خطهای صریح و پرنمود است، ولی می‌توان به گونه‌ای با مازیک نقاشی کرد که خطی در نقاشی دیده نشود و یا خطوط در کمترین حد خود باشند. اگر کسی به طراحی علاقه‌مند باشد، ترجیح می‌دهد از هاشورها و خطوط محکم و صریح نازک و پهن استفاده کند و با توجه به قابلیت این ابزار، یعنی مازیک، یک نقاشی با تندی طراحی گونه، خلق کند. طراحی پایه هنرهای تجسمی است، اما نقش آن در نقاشی، بسیار مهم تر است. مهارت «طراحی» در نقاشی با مازیک، موجب زیبایی بیشتر اثر خواهد شد.

در حین استفاده از رنگ‌ها، ابتدا رنگ‌های روشن و سپس رقت‌رفته، رنگ‌های تیره‌تر را استفاده می‌کنیم. هنگام کار متوجه خواهیم شد که با کشیدن هر رنگ روی رنگ

دوم آن که گرچه کاغذ‌گلاسه برای کار بهتر است،
یعنی راحت‌تر می‌توان روی آن نقاشی کرد، اما چون
جوهر مازیک درون کاغذ جذب نمی‌شود و روی سطح
کاغذ باقی می‌ماند، دوام رنگ کمتر است.

در هر حال اگر پس از انجام کار، از روی آن عکس
بگیریم و از آن در تصویرسازی و یا کارهای گرافیکی
دیگر که بارایانه انجام می‌شود، استفاده کنیم، تغییر رنگ
اصلی اثر نقاشی چندان اهمیتی پیدا نمی‌کند. زیرا قبل از
عوض شدن رنگ‌ها، نقاشی ثابت شده و مورد بهره‌برداری
قرار گرفته است.

دیگر، رنگ‌ها تغییر می‌کنند و ترکیبات تازه‌تری را موجب
می‌شوند، برای مثال، اگر رنگ سبز متوسطی داریم و
ترجیح می‌دهیم، سبزی تیره‌تر و سردتر داشته باشیم، در
صورت دست رسمی نداشتن به رنگ مورد نظر، می‌توان
با کشیدن رنگ قهوه‌ای و سپس آبی تیره روی آن، سبز
مورد نظر را به دست آورد. و یا ابتدا قهوه‌ای و سپس
آبی تیره را روی آن می‌کشیم و در خاتمه، رنگ سبز را
روی آن می‌اوریم. حلالی که در رنگ‌ها وجود دارد،
موجب می‌شود رنگ زیرین دوباره خیس و تازه شود و
با رنگ‌هایی که روی آن می‌اوریم، ترکیب شود.

ترکیب مازیک با دیگر وسائل

بعضی از هنرمندان، از دو یا چند وسیله برای خلق یک
اثر طراحی و یا نقاشی استفاده می‌کنند. یکی از وسایلی که
در ترکیب با مازیک هم خوانی دارد، «اکولین» است. یکی
از دلایل این هم خوانی، جوهري بودن هردوی آن‌هاست.
روی یک زیرنگ که با اکولین ایجاد شده است می‌توانیم
با مازیک نقاشی کنیم. در طراحی نیز می‌توانیم، مازیک و
آب مرکب را توأمان با یکدیگر در خلق یک اثر طراحی
دانسته باشیم.

اشکالات احتمالی

گاهی پس از گذشت یک یا دو ماه، رنگ تابلویی که
با مازیک نقاشی شده است، عوض می‌شود. برای مثال،
رنگ سبز در تابلو از بین می‌رود (اصطلاحاً می‌پرید). البته
این تغییر رنگ بیشتر در مورد رنگ سبز دیده شده است
که دو دلیل برای آن می‌توان آورد:

اول آن که مازیک‌هایی که با قیمت بسیار ارزان در
بازار وجود دارند، در ابتدا بسیار خوب به نظر می‌رسند.
ولی با گذشت زمان مشکل مذکور را به وجود می‌آورند.
یعنی بعضی از رنگ‌های نقاشی، آهته‌آهته از سطح
تابلو محو می‌شوند.

